

ekstraordinære Middel til at gøre Penge paa, naar det ikke bliver en Succes, saaledes som den sidste Emission blev; det vilde svække Kreditten, og det vilde være uheldigt i Forhold til den forholdsvis ringe Rentebesparelse.

Harald Jensen: Man er jo fra alle Sider enig om, at et saadant større Statslaan er nødvendiggjort af Forholdene, og da jeg deler den Opfattelse, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Finansministeren (Brandes): Jeg maa takke for de Udtalelser, der er faldet i Dag. Der er jo fra ingen Sider rettet Indvending hverken imod Laanets Optagelse som nødvendig Foranstaltning eller imod Vilkaarene, undtagen maaske paa et enkelt Punkt, som man er enedes om med Institutterne. Jeg har ganske i Overensstemmelse med det ærede 7de kongevalgte Medlem (Falbe Hansen) og det ærede Medlem fra 6te Kreds (Hey) betragtet dette Laan som et saadant, der samtidig kunde støtte Landets Kredit, fordi der var to Ting, der viste sig gennem Laanet. Det ene var, at Landet ved egen Kraft kunde skaffe de fornødne Midler, det andet, at Landet kunde skaffe disse Midler paa forholdsvis gunstige Vilkaar. Jeg glæder mig over, at det ærede 7de kongevalgte Medlem, der er saa kyn- dig i disse Spørgsmaal, udtalte, at han troede, dette vilde gøre en god Virkning. Jeg har det samme Indtryk. Jeg har under Forhandlingerne arbejdet ud fra den samme Betragtning, og jeg skulde ogsaa tro, at den vil faa Ret. At dette nu siges her i Tinget, bekræfter min Opfattelse.

Med Hensyn til Vilkaarene er der af det ærede 5te Medlem for 2den Kreds (Piper) og det ærede 3die Medlem for 6te Kreds rejst Indvending mod Amortisationen. Jeg vil gerne sige derom, at vi har dog intet Laan fra den sidste Tid, der er paa hurtigere Amortisation end 40 Aar. De tre Statslaan, der er optagne fra 1912 til 1915, er netop paa 40 Aars Amortisation, og de 5 Mill. Kr., som skulde udstedes i Statsobligationer i de to kommende Finansaar, er inde under de samme Vilkaar. Ellers kender vi Laan, hvor der er Tale om 60-aarig Amortisation. Jeg har ikke anset det for rigtigt at gaa lavere end til 40 Aar. Jeg synes ogsaa, at der er nogen Grund til at mene, at kommende Slægter skal bære

noget af den Byrde, som her er Tale om, og den bærer de jo derigennem, at Forrentning og Afdrag strækker sig over saa lang Tid.

Der er i Folketinget rejst det Spørgsmaal, om man ikke i Stedet for overhovedet at optage et Laan til et saa stort Beløb, kunde have taget gennem Skat i Løbet af kort Tid det Beløb, som her er Tale om. Men hertil maa jeg sige, at det stemmer ikke med min Opfattelse, at det just skulde være i Løbet af nogle faa Aar, denne Udgift skal bæres, naar dog det, som det egentlig drejer sig om ved dette, er at bevare Staten finansielt og overhovedet at bevare Staten paa en Tid og under en Tilstand, hvor man dog maa sige, at Staten er udsat for Fare. Mig forekommer der at være nogen Grund til, at det ikke just er os, som lever nu og i de førstkomende Aar, der skal bære den Byrde, som her er Tale om, men at ogsaa senere Slægter kan være med dertil. Men i og for sig kan jeg naturligvis godt indrømme, at det er heldigst at betale sin Gæld hurtigt.

Det ærede 7de kongevalgte Medlem nævnede, at han ønskede ikke, at man skulde bruge det Middel, som bestaar i Statsbeviser, mere end fornødent. Det Spørgsmaal er ogsaa rejst i det andet Ting, og da for Resten ogsaa udenfor Rigsdagen, i Pressen, om det ikke kunde være rigtigt at gaa til en stadig fornyet Udstedelse af Skatkammerbeviser, Statsbeviser, Kreditbeviser, hvad man nu vil kalde dem. Jeg deler ganske det ærede 7de kongevalgte Medlems Opfattelse paa det Punkt. Intet synes mig uheldigere end at Staten skal ride paa Veksler. Jeg har selv været i det uheldige Tilfælde for 4 Aar siden at maatte skride til denne Foranstaltning paa et Tidspunkt, hvor Staten var i en Krise, og desværre, da en Gang det første Skridt var gjort, blev dette, som ofte, naar Folk rider paa Veksler, fulgt af andre Skridt i lignende Retning. Jeg maa sige, at Sporene skræmmer mig i allerhøjeste Grad. Hvis jeg vedblivende skulde staa i Spidsen for Finanserne, og der skulde komme Tider, hvor der atter var Trang til Midler, maa jeg tilstaa, at det er ikke just der, jeg vilde søge en Udvej, saa i saa Henseende er jeg ganske enig med det ærede 7de kongevalgte Medlem.

Jeg maa ogsaa mene, at den Indvending, der er gjort, at dette Laan kommer i Vejen for andre Laantagere, ikke har meget paa sig. Det er jo overhovedet umuligt at røre sig i en saadan Sag uden